

Groene cosmopolieten

Vele van de in onze hobby bekende planten zijn met de jaren inheems geworden op meerdere continenten. We noemen ze cosmopolieten en stellen er enkele voor.

1. Azolla filiculoides - groot kroosvaren

Hoewel het groot kroosvaren bijna over de hele wereld te vinden is, is het in het aquarium niet zo makkelijk te verzorgen. In het warme jaargetijde op een balkon in een pot of zo uitgeplant tonen ze wel een enorm groeivermogen.

2. Ceratophyllum demersum - hoornblad

Is wereldwijd te vinden. De wortelloze planten groeien normaal drijvend aan de oppervlakte, en zijn een mooi toevluchtsoord voor jonge vissen. Als die groeiwijze je niet bevalt kan je de stengels verzwaren zodat ze als een normale stengelplant in de hoogte groeit. In het Tanganyika-meer komt er een variëteit voor die zwaarder is dan water, en daar tot op een diepte van 10 meter groeit, om de sterke golfbewegingen aan het wateroppervlak te vermijden.

3. Eleocharis acicularis - naaldgras

Dit zeer fijne biesje kan je ook wereldwijd aantreffen. Ondanks zijn zachtheid blijkt het zeer robuust en eenvoudig te kweken zijn, anders had het zich niet zo kunnen verspreiden. Ze groeien emers, maar ook submers, en de voortplanting gaat vlot door uitlopers.

4. Ceratopteris thalictroides - sumatravaren

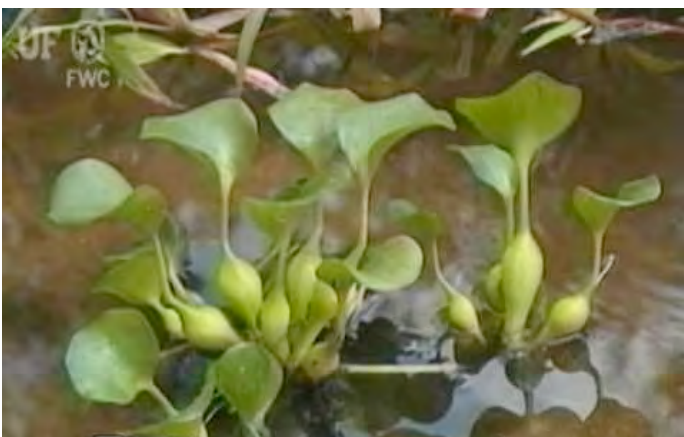
Ook ver verbreid, maar niet in Europa en Afrika. Deze dankbare planten kunnen een imposante grootte bereiken. De vermeerdering is uiterst eenvoudig want van elk afgebroken en aan de oppervlakte drijvend bladdeel kunnen jonge planten ontstaan.

5. Vallisneria spiralis

Elke aquariaan kent deze plant die in Afrika, Europa en Zuidwest Azië voorkomt. De naam duidt niet op de bladvorm, maar op de spiraalvormige bloeiwijze.

6. Eichornia crassipes - Waterhyacint

De oorspronkelijk uit Brazilië afkomstige plant is door transport en handel ervan in alle warme gebieden verbreid. In vele landen zijn ze door hun enorme groeisnelheid

verantwoordelijk voor het niet meer bevaarbaar worden van waterwegen, en kan de binnenvaart slechts door hoge vrijmakingskosten worden verzekerd. Ook zijn door zo'n dicht drijfplantende de overlevingskansen van de onder levende waterplanten gering. Ook is de zuurstofuitwisseling voor veel waterdieren in gevaar.

7. Wolffia arrhiza - wortelloos kroos

Op rustige waters in Europa en gematigd tropische en subtropische waters is dit kroos te vinden. Met maar een mm doormeter is het de kleinste bloeiende plant van de wereld. Het plantje slaagt er in om in no time het wateroppervlak van een kleiner aquarium te bedekken. Bij het werken in een aquarium blijven ze aan je armen kleven en kunnen zo in andere aquaria terechtkomen. Ze is nochtans niet zo berucht als het kleine kroos (Lemna minor) dat evengoed wereldwijd verbreid is.

8. Bacopa monnieri

Het klein vetblad is een veelzijdig inzetbare stengelplant, en heeft veel licht nodig. Dan is het erg taai, en door kopstekken makkelijk te vermeerderen. Het kan ook emers gecultiveerd worden, maar is niet winterhard. In onze gewesten kan het dus niet ongecontroleerd woekeren. Interessant is dat de plant onder de naam Brahmi – zoals ze als ayurvedische (gedachte dat een ziekte eerst in de geest ontstaat) geneeskundige plant in Indië gekend is – naast enkele andere toepassingen, vooral wordt gebruikt als prestatieverhogend.

9. Riccia fluitans - watervorkje

Als wortelloos, pollenvormende drijfplant werd Riccia reeds in de beginjaren van de aquaristiek ingezet.

Er zijn wel verschillende, moeilijk te onderscheiden soorten Riccia, die als ondersoorten beschreven worden, zoals Riccia rhenana, Riccia stricta, Riccia canaliculata en Riccia duples.

Het plantje komt onder andere ook hier voor in beschaduwde stilstaande wateren en bouwt daar een drijfplantendekje, of drijft in losse polletjes direct onder de oppervlakte. Naargelang de dikte van de pol verheffen de bovenste scheutjes 1 tot 2 cm. boven de waterspiegel, en kunnen in moerassige gebieden ook emers, dus uit het water groeien. De verdere verspreiding heeft het plantje ook te danken aan het feit dat het weinig veeleisend is. Zeer zacht of hard water, een pH van 5 tot 8, en temperaturen van 15 tot 30°C. worden probleemloos verdragen. Rond de 10°C vermindert de groei. Als drijfplant gebruikt heeft het niet zoveel licht nodig, en ook bemesting is niet nodig. Wanneer het daarentegen op stenen of hout gebonden wordt, is het wél licht behoevend, en heeft het ook CO₂-bemesting nodig.

10. Ludwigia palustris / L. repens

Deze klassieke moerasplant is wereldwijd verbreid, maar kwam oorspronkelijk (voor het binnensmokkelen) niet voor in Azië en Australië. In Europa is het nog op weinige plaatsen te vinden, en het staat ook op de rode lijst van met uitsterven bedreigde soorten.

Ludwigia palustris is in tegenstelling tot vele andere planten uit de gematigde zone zeer tolerant wat waterwaarden en temperaturen betreft, en verdraagt ook warmer water goed. Bij veel licht en een voedselrijk substraat groeit de plant bijna horizontaal, waarbij veel wortels en zijscheuten gevormd worden. In emerse cultuur is de plant zeer intens van kleur, en groeit zeer hoog.

